



Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 39/2018)

София, 3 октомври 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 27.09.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 27.09.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

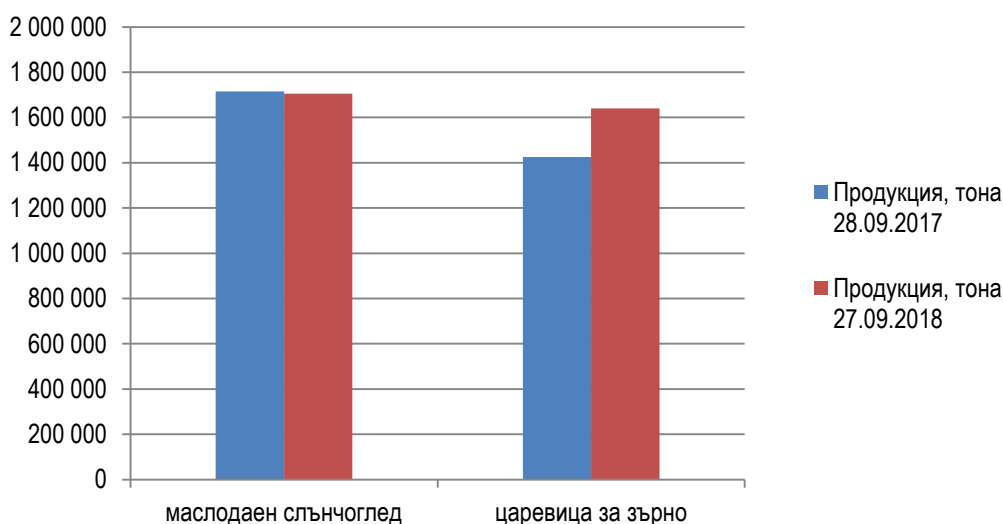
По оперативни данни, към 27.09.2017 г. производството на слънчоглед възлиза на 1 705,2 хил. тона – с незначителните 0,6% по-малко в сравнение с отчетено по същото време на 2017 г., като намалението на реколтираните площи е компенсирано от увеличение на средния добив с 12,2%. При царевицата се наблюдава още по-значителен ръст на средния добив на годишна база – с 30,1%, който води до увеличение на продукцията с 15,1% на годишна база, въпреки по-бавния темп на прибиране на реколтата.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	27.09.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 349 149	6 631 431	90,0%	1 705 194	257	-9,3%	-11,5%	-0,6%	12,2%
царевица за зърно	4 101 034	2 170 388	53,0%	1 639 960	756	-1,9%	-11,5%	15,1%	30,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.



1.2 Реколта от пролетници

Според последните оперативни данни, производството на пъпеши, ориз, картофи, пипер, домати и силажна царевица е с между 1,2% и 19,8% над нивата отпреди една година. Увеличението се дължи основно на повечето реколтирани площи към момента (с

изключение на пипера), а при картофите, силажната царевица и пипера - и на по-високия среден добив.

Към края на м. септември 2018 г. продукцията от тютюн тип „Ориенталски“ бележи ръст от 22,8% на годишна база, докато при тютюните тип „Бърлей“ и „Вирджиния“ се отчита намаление, съответно с 23,1% и 54,3%.

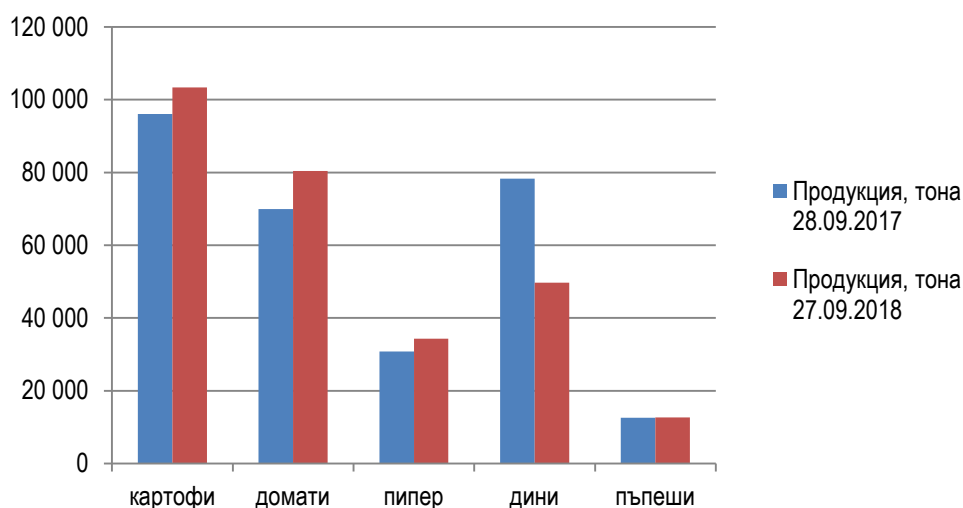
При останалите пролетници е налице намаление на продукцията спрямо същия период на 2017 г., вариращо от 22,3% при шарения слънчоглед до 97,2% при памука, което се дължи на намаление на реколтираните площи и/или на средните добиви.

Реколта от пролетници към 27.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

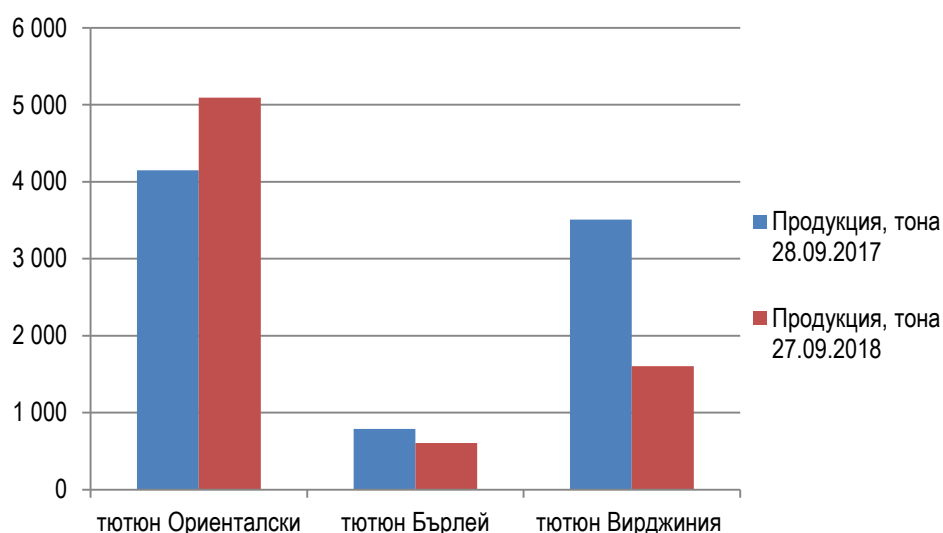
	27.09.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 962	76 871	103 391	1 345	-11,1%	5,5%	7,6%	2,0%
домати	38 799	36 537	80 451	2 202	4,3%	15,3%	15,0%	-0,3%
пипер	27 878	25 848	34 300	1 327	-8,0%	-3,5%	11,4%	15,5%
дини	35 059	30 397	49 728	1 636	-5,1%	-16,9%	-36,5%	-23,6%
пъпеши	16 056	15 821	12 696	802	16,6%	17,1%	1,2%	-13,6%
фасул	25 823	22 909	2 972	130	-38,5%	-38,7%	-47,9%	-15,0%
градински грах	14 171	10 266	2 164	211	-53,3%	-59,9%	-77,8%	-44,6%
леща	35 923	33 532	3 281	98	-11,4%	-9,3%	-32,2%	-25,2%
соя	24 860	16 758	3 514	210	-78,4%	-73,4%	-73,2%	0,5%
ориз	101 700	1 070	660	617	5,8%	24,4%	1,2%	-18,6%
овес	73 714	67 441	14 746	219	-33,8%	-21,3%	-29,6%	-10,2%
сорго	21 213	6 881	1 418	206	-17,8%	-33,0%	-46,2%	-19,5%
шарен слънчоглед	36 605	20 840	4 870	234	-39,5%	-38,9%	-22,3%	27,2%
царевица силажна	179 156	164 080	394 234	2 403	1,4%	8,1%	19,8%	10,8%
пролетен ечемик	28 489	27 649	8 312	301	-38,1%	-19,8%	-36,2%	-20,4%
фуражен грах	309 121	253 115	41 127	162	0,0%	-15,9%	-56,8%	-48,7%
памук	31 286	350	14	40	-0,3%	-92,2%	-97,2%	-64,3%
лен	800	300	30	100	-24,5%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 071	32 971	5 093	154	4,8%	4,8%	22,8%	16,7%
тютюн Бърлей	3 888	3 853	607	158	-38,6%	-37,3%	-23,1%	23,4%
тютюн Вирджиния	25 179	16 951	1 603	95	-28,3%	-27,7%	-54,3%	-36,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 27.09.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**



**Производството от основни сортове тютюн към 27.09.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**



1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

При почти всички трайни насаждения и етерично-маслените култури, обхванати от оперативното наблюдение (с изключение на кайсиите), към 27 септември 2018 г. се отчитат повече реколтирани площи спрямо същия период на 2017 г. В резултат на това, производството на повечето култури бележи ръст на годишна база, с между 2,4% (ягоди) и над два пъти (круши). Само при малините, прасковите и кайсиите се отчита по-ниска продукцията, в границите от 1% до 50,5%. Най-значителен спад е налице при кайсиите, поради комбинация от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Към този момент, по-значително увеличение на средните добиви спрямо реколтата `2017 се наблюдава при крушите (с 37%), винените лозя (с 23,9%) и сливите (с 23,6%), а

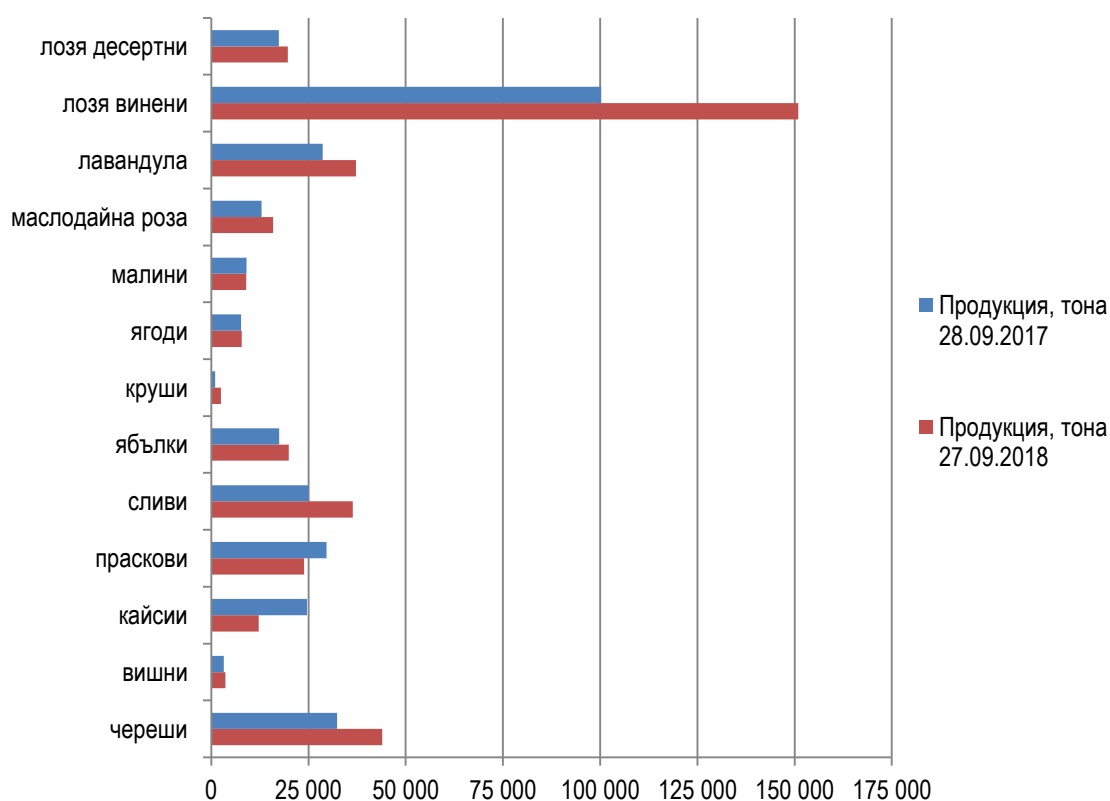
намаление - при кайсиите (с 42,1%) и прасковите (с 20,8%).

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 27.09.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	27.09.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	79 996	43 945	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,3%
вишни	13 308	11 818	3 624	307	-4,2%	6,5%	11,3%	4,8%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,5%	-50,5%	-42,1%
праскови	42 114	37 445	23 871	637	5,3%	1,6%	-19,5%	-20,8%
сливи	69 109	55 967	36 366	650	7,4%	17,6%	45,2%	23,6%
ябълки	49 409	22 894	19 944	871	4,0%	34,7%	14,0%	-15,4%
круши	5 298	3 625	2 453	677	17,8%	73,0%	137,2%	37,0%
ягоди	10 376	9 716	7 844	807	3,8%	3,5%	2,4%	-1,1%
малини	23 908	20 371	8 962	440	9,0%	8,7%	-1,0%	-8,9%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	99 291	37 236	375	31,4%	35,1%	29,8%	-3,8%
лозя винени	468 957	249 212	150 937	606	-5,1%	21,7%	50,6%	23,9%
лозя десертни	47 013	34 802	19 641	564	-4,7%	6,9%	13,0%	5,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 27.09.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**



2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 27.09.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 5 200 553 дка и дълбока оран на 2 298 632 дка, при съответно 4 724 612 дка и 1 958 339 дка година по-рано.

Сравнявайки със същия период на 2017 г., засетите площи с ечемик, пшеница и ръж изостават с между 17,8% и 39%, докато при маслодайната рапица и тритикалето се наблюдава увеличение, респективно с 2,1% и 9,5%.

Засети площи с есенници към 27.09.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	28.09.2017	27.09.2018	Изменение
пшеница	609 366	391 788	-35,7%
ечемик	43 236	35 530	-17,8%
маслодайна рапица	823 915	841 484	2,1%
ръж	2 935	1 790	-39,0%
тритикале	1 680	1 840	9,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Общо за периода от началото на пазарната 2018/19 година до момента, през Пристанище Варна¹ са изнесени 912,2 хил. тона пшеница (в т. ч. 27 хил. тона през последната седмица), което е с 11,1% под нивото, отчетено по същото време на миналата година. При експорта на ечемик и рапица през порта е налице по-значително изоставане на годишна база – съответно с 84,3% и 41,5%, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 30.09.2017	02.07. – 30.09.2018	Изменение
пшеница	1 026 296	912 224	-11,1%
ечемик	86 684	13 625	-84,3%
рапица	133 597	78 146	-41,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към момента не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

От началото на новата 2018/19 пазарна година до 30.09.2018 г. през Пристанище Варна са изнесени 99,6 хил. тона царевица (изцяло през последната седмица), което е с 8,5% по-малко спрямо аналогичния период на миналата година. Засега все още не е реализиран експорт на слънчоглед през порта, при отчетени 31,5 хил. тона година по-рано.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 30.09.2017	03.09. – 30.09.2018	Изменение
царевица	108 785	99 572	-8,5%
слънчоглед	31 472	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До този момент не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2018 от пристанището в Бургас.

През периода м. юли – м. септември 2018 г. не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 37/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. юли 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 37/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 26.09.2018 г. средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница се повишават незначително на седмична база – съответно с 0,3% и 0,7%. При останалите наблюдавани зърнени и маслодайни култури се отчита седмично поевтиняване в рамките на 0,4% (рапица) до 3% (царевица).

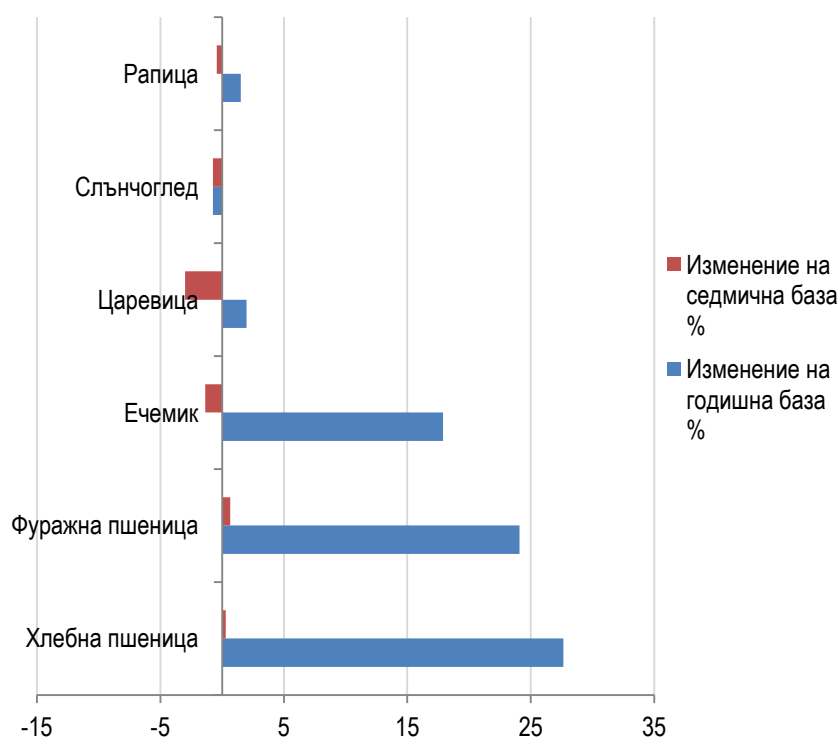
Изкупните цени на ечемика и пшеницата (хлебна и фуражна) са с между 17,9% и 27,7% над нивата отпреди една година, като най-значителен ръст е налице при хлебната пшеница. При рапицата и царевицата също се наблюдава поскъпване спрямо година по-рано, но много по-слабо – съответно с 1,5% и 2%. Същевременно, изкупната цена на слънчогледа се понижава с 0,7%.

**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.09.2018 г.,
сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС**

	27.09.2017	19.09.2018	26.09.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	264	336	337	27,7	0,3
фуражна пшеница	249	307	309	24,1	0,7
ечемик	246	294	290	17,9	-1,4
царевица	253	266	258	2,0	-3,0
слънчоглед	541	541	537	-0,7	-0,7
рапица	667	680	677	1,5	-0,4

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
26.09.2018 г.**



4.2 Плодове и зеленчуци

Към 28 септември 2018 г. на тържищата в страната се отчита покачване на средните цени на едро на наблюдаваните плодове и зеленчуци спрямо предходната седмица, с между 0,9% (оранжерийни домати) и 13,1% (червен пипер).

В сравнение със същия период на 2017 г. е налице увеличение на цените на едро на почти всички наблюдавани плодове и зеленчуци – от 17,9% до 48,4%, най-значително при оранжерийните домати. Единствено ябълките се търгуват на по-ниска цена от миналогодишната - с 23,6%

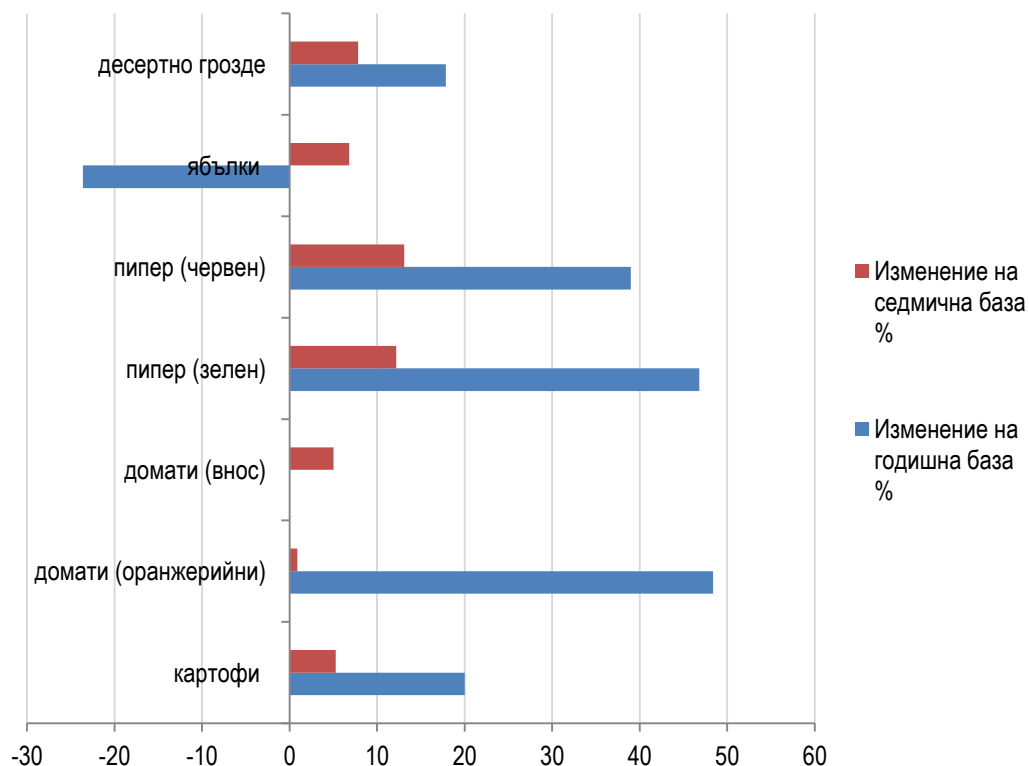
**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.09.2018 г., сравнено
с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг**

	29.09.2017	21.09.2018	28.09.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,50	0,57	0,60	20,0	5,3
домати (оранжерийни)	1,55	2,28	2,30	48,4	0,9
домати (открити площи)	1,07	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,60	1,68	-	5,0
пипер (зелен)	0,94	1,23	1,38	46,8	12,2
пипер (червен)	1,18	1,45	1,64	39,0	13,1
дини	0,31	0,69	*	-	-
пъпеши	1,07	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	1,72	-	-
ябълки	1,44	1,03	1,10	-23,6	6,8
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,40	1,53	1,65	17,9	7,8

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.09.2018 г.



5 Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1200	80.00%	165	138
Бургас	285605	0	250303	87.64%	54207.02	217
Варна	414773	0	389069	93.80%	106370	273
Велико Търново	433712	0	417499	96.26%	107710	258
Видин	355945	0	305010	85.69%	79087.4	259
Враца	418730	115	382635	91.40%	103550	271
Габрово	29300	0	25350	86.52%	7196	284
Добрич	724168	0	700668	96.75%	210537	300
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	7410	36.00%	1412.8	191
Ловеч	132947	0	128389	96.57%	31411	245
Монтана	414961	0	395693	95.36%	101134	256
Пазарджик	63810	0	23500	36.83%	5525	235
Перник	76190	0	25200	33.08%	5274	209
Плевен	639468	0	608469.1	95.15%	168050.4	276
Пловдив	268140	0	250147	93.29%	58157.6	232
Разград	274990	0	261050	94.93%	67202.5	257
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	326489	87.89%	91116	279
Сливен	210600	0	204500	97.10%	36125	177
Смолян		0				
София-град	37697	0	21789	57.80%	4714	216
София	75586	0	28803	38.11%	6349.5	220
Стара Загора	445579	9990	400193	91.87%	84473.5	211
Търговище	250125	0	245425	98.12%	59009	240
Хасково	354052	0	308015	87.00%	78470.25	255
Шумен	364310	0	342286	93.95%	85132	249
Ямбол	300344	32.5	187660	62.49%	43152.5	230
ОБЩО	7359589	10441	6631431	90.23%	1705194.1	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0				
Бургас	18154	0	7018.5	38.66%	3337.31	476
Варна	125237	0	41540	33.17%	29918	720
Велико Търново	400440	0	242328	60.52%	19196.1	792
Видин	71065	0	27588	38.82%	19302.4	700
Враца	335390	0	162555	48.47%	138254	851
Габрово	20910	0	6900	33.00%	5617	814
Добрич	1014770	0	607550	59.87%	484984.5	798
Кърджали	830	0	480	57.83%	169	352
Кюстендил	4640	0	1680	36.21%	448	267
Ловеч	105510	212	31520	29.93%	23200	736
Монтана	194760	0	122342	62.82%	102699	839
Пазарджик	22360	0				
Перник	7902	0				
Плевен	628084	0	344267	54.81%	248485.7	722
Пловдив	46300	0	19990	43.17%	15344.65	768
Разград	157965	0	52090	32.98%	37224	715
Русе	268080	0	138895	51.81%	117667.07	847
Силистра	285715	469.1	196000	68.71%	120010	612
Сливен	28600	0	20400	71.33%	13574	665
Смолян	573	0	570	99.48%	128.1	225
София-град	32470	0				
София	13653	0				
Стара Загора	36071	203.2	24750	69.00%	13903.5	562
Търговище	93573	0	80100	85.60%	49627	620
Хасково	11465	0	930	8.11%	656	705
Шумен	161286	0	40894	25.35%	23450	573
Ямбол	9380	0				
ОБЩО	4101918	884	2170388	52.92%	1639960.2	756

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	16100				
Бургас	443600	22000	32200	7000	86900
Варна	337265	205580	130100	100000	218250
Велико Търново	401530	135450	136950	40100	88010
Видин	204200				1200
Враца	302250	152000	152000	152000	94677
Габрово	9000	0	0	0	0
Добрич	582833	20000	20000	20000	572720
Кърджали	500				230
Кюстендил	8400	500	500	500	10000
Ловеч	74400	3100	3100	3100	31200
Монтана	255500	84000	253000		66500
Пазарджик	29900	4900	4900	4900	12900
Перник	70430	4050	1050	1050	11810
Плевен	451970	39730	69730	39730	204570
Пловдив	241300	6600	8100	6600	87570
Разград	288380	59000	88000	10000	20800
Русе	205605	70909	89759	45917	15010
Силистра	208500	208500	208500	208500	224000
Сливен	199000	35300	47800	24400	165100
Смолян					
София-град					
София					
Стара Загора	286200	42348	42348	26800	104750
Търговище	73800		22000		7600
Хасково	64100				13850
Шумен	227200	53100	57100	32100	107255
Ямбол	218590				153730
ОБЩО	5 200 553	1 147 067	1 367 137	722 697	2 298 632

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград					
Бургас	13250	2260		800	61750
Варна	24300	5400			40652
Велико Търново	59110	5900	140		58180
Видин	15552	2600		940	14710
Враца	28450				30103
Габрово	3500	150	0	0	0
Добрич	20250	2090			128036
Кърджали					
Кюстендил	500	100	300	100	188
Ловеч	14685	180			18780
Монтана	12150	1160			14310
Пазарджик		240			14570
Перник		1350			7010
Плевен	72087	8500			12330
Пловдив	7150		1350		37050
Разград	16200	3000			106460
Русе	42792	1000			66957
Силистра					35700
Сливен					25500
Смолян					
София-град					
София					
Стара Загора	800				36958
Търговище	14350	1550			4260
Хасково	2400	50			9500
Шумен	21728				88550
Ямбол	22534				29930
ОБЩО	391 788	35 530	1 790	1 840	841 484